

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA MATEMATIKY

KAPITÁLOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Luboš Jírovec
Finanční matematika

České Budějovice, 2008

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

V Českých Budějovicích dne.....

.....
Luboš Jírovec

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne.....

.....

Poděkování

Děkuji vedoucímu závěrečné práce, RNDr. Vladimíře Petráškové, Ph.D., za odbornou pomoc a teoretické i praktické rady při zpracování bakalářské práce.

.....

Anotace

Bakalářská práce se zabývá kapitálovým životním pojištěním. Je zde uvedena historie pojišťoven, základní druhy pojištění a následně je věnována pouze kapitálovému životnímu pojištění. V práci jsou srovnány produkty vybraných pojišťoven.

Práce by měla poskytnout čtenáři informace o kapitálovém životním pojištění, jaký je výběr a možnosti dostupných produktů u pojišťoven.

OBSAH

I. ÚVOD.....	- 7 -
II. FINANČNÍ TRH.....	- 8 -
III. POJIŠŤOVNY	- 9 -
3.1. Historie pojišťoven.....	- 9 -
3.2. Smysl pojišťoven.....	- 9 -
3.3. Základní druhy pojištění.....	- 10 -
IV. ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	- 11 -
4.1. Specifikace	- 11 -
4.2. Pojišťovaná rizika.....	- 12 -
4.3. Pojistný produkt podle potřeb klienta.....	- 13 -
4.4. Jak se orientovat?	- 14 -
V. KAPITÁLOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	- 15 -
5.1. Specifikace	- 15 -
5.2. Pojistné	- 17 -
5.1. Výhody	- 18 -
5.2. Nevýhody	- 19 -
5.3. Rezervy.....	- 20 -
5.3.1. Zhodnocování kapitálových rezerv klasicky.....	- 20 -
5.3.2. Zhodnocování kapitálových rezerv podílovými investicemi	- 21 -
5.3.3. Minimální zhodnocení rezerv	- 21 -
5.3.4. Výpočet rezervy.....	- 25 -
5.4. Mimořádný vklad	- 22 -
5.5. Mimořádný výběr	- 22 -
5.6. Výnosnost.....	- 23 -
5.7. Případné zrušení KŽP v průběhu pojistné doby	- 24 -
5.8. Připojištění ke kapitálovému životnímu pojištění	- 28 -
5.9. Podmínky poskytnutí KŽP	- 29 -
5.10. Kdy může pojišťovna odmítnout plnění nebo přistoupí k jeho krácení.....	- 30 -
5.11. Odpovědi na často kladené otázky	- 30 -
VI. ČESKÝ FINANČNÍ TRH (ZMAPOVÁNÍ).....	- 34 -
6.1. Struktura českého zprostředkovatelského trhu	- 34 -
6.2. Český trh v porovnání s Evropskou unií.....	- 37 -
VII. MODELOVÝ PŘÍKLAD.....	- 38 -
VIII. VYHODNOCENÍ KŽP.....	- 41 -
8.1. Proč je KŽP tolik výhodné pro pojišťovny?	- 43 -
8.2. Nejčastější mýlky o KŽP.....	- 43 -
IX. ZÁVĚR	- 45 -

I. Ú V O D

V této práci jsem se pokusil vytvořit „průvodce“ českým finančním trhem a zorientování se mezi finančními produkty. Zaměřil jsem se pouze na konkrétní produkt KAPITÁLOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ, které je silně podporováno reklamou a bráno jako nejvýhodnější možnost ukládání volných finančních prostředků pro každého občana. Je tomu ale skutečně tak?

Z průzkumů veřejného mínění vyplývá že, občané ČR nejčastěji ukládají své volné finanční prostředky na běžný účet. V současnosti má takto své peníze uloženo sedm z deseti lidí. Druhý nejčastější způsob nakládání s volnými finančními prostředky představuje spoření doma či ukládání peněz stranou. Tuto formu ukládání peněz v současnosti využívá každý druhý Čech. Jedná se především o starší lidi nad 60 let a osoby s nižšími příjmy domácnosti. Stavební spoření se stále drží v popředí zájmu občanů. Vkladní knížka, která je považována za tradiční bankovní produkt, zaznamenala již v roce 2006 prudký pokles zájmu.

Kapitálové životní pojištění „se umístilo“ na předposledním místě. Tuto situaci si spojuji s faktem, že pro převážnou většinu lidí není jednoduché se orientovat v nabídce investičních možností dostupných na českém trhu.

II. FINANČNÍ TRH

Jedním ze způsobů, jak finanční trh můžeme definovat, je, že finanční trh chápeme jako systém, který se skládá z jednotlivých institucí finančního trhu a z jednotlivých finančních instrumentů (produktů)¹, který napomáhá uspokojit tzv. přebytkové² a deficitní subjekty³.

Jednodušeji řečeno: na finančních trzích můžeme investovat své úspory resp. volné peněžní prostředky (individuálně nebo kolektivně), a to jak v tuzemsku, tak i v zahraničí. Bankovní i nebankovní finanční instituce poskytují na těchto trzích podporu pro obchody mezi investory, nabízejícími zde svůj volný finanční kapitál, a protistranami, které se o něj ucházejí.

Existuje mnoho způsobů, jak alokovat finanční zdroje od přebytkových subjektů k deficitním:

- 1) přímá alokace
- 2) trh cenných papírů (= privátní finanční trh)
- 3) zprostředkovatelský trh.

Pro téma mé bakalářské práce je nejdůležitější trh zprostředkovatelský, kde jako zprostředkovatelé vystupují zejména POJIŠŤOVNY vedle dalších zprostředkovatelů, např. obchodních bank, podílových fondů, investičních fondů a penzijních fondů.

¹ finančních instrument = určitý nástroj jak přebytkové subjekty mohou alokovat volné finanční zdroje ve prospěch deficitních subjektů

² přebytkový subjekt = má vyšší příjmy než výdaje, tzn. vytváří úspory a na finanční trh vstupuje proto, že zde chce nalézt vhodný způsob, jak zachovat kupní sílu svých finančních zdrojů

³ deficitní subjekt – v určitém časovém období má nižší příjmy než výdaje, tzn. potřebuje dodatečné zdroje na krytí svých výdajů a na finanční trh vstupuje proto, že zde chce nalézt vhodný způsob, jak doplnit finanční zdroje nad rámec svých příjmů

III. P O J I Š Ť O V N Y

3.1. Historie pojišťoven

Historie první pojišťovny v Čechách (dnešní České pojišťovny) se začala psát v Praze na konci října roku 1827. Zpočátku ústav provozoval pouze pojištění požární. Teprve o čtyři desetiletí později začala pojišťovna pod názvem První česká vzájemná pojišťovna provozovat například pojištění proti krupobití. Roku 1829 vznikla Moravsko-slezská vzájemná pojišťovna. Ve 2. polovině 19. století již byla První česká vzájemná pojišťovna institucí takové síly, že jí neotřásl ani náhrady škod vzniklých při řadě velkých požárů koncem století a její pozice postupně do začátku 2. světové války na českém pojistném trhu ještě posilovala. Po skončení války byly dekrety prezidenta republiky dosazeny národní správy do všech zahraničních pojišťoven a o něco později bylo smluvní (soukromé) pojišťovnictví znárodněno.

Obrat ve vývoji přišel až po roce 1989. V roce 1992 po 44 letech došlo k faktické demonopolizaci československého pojišťovacího trhu vstupem zahraničních pojišťoven na náš trh. Ve stejném roce vznikla schválením privatizačního projektu akciová společnost Česká pojišťovna.

3.2. Smysl pojišťoven

Základem fungování pojišťoven je výběr dohodnutých finančních částek (=pojistného) od svých klientů (=pojištěnců). Z těchto finančních částek se tvoří pojistná rezerva. V okamžiku, kdy se klientovi přihodí událost, na kterou uzavřel pojistnou smlouvu, je mu vyplacena příslušná část této pojistné rezervy. Část vybraného pojistného si ponechá pojišťovna a z toho kryje své provozní náklady.

3.3. Základní druhy pojištění

Mezi základní druhy pojištění patří

- Životní pojištění
- Úrazové pojištění
- Cestovní pojištění
- Havarijní pojištění
- Povinné ručení
- Cestovní pojištění
- Pojištění majetku a odpovědnosti občanů
- Pojištění průmyslu a podnikatelů

IV. ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Životní pojištění není projevem strachu ani pesimismu, jestliže si člověk, zpravidla když je ve svém okolí svědkem nějaké nepříjemné události, uvědomí všudypřítomnost rizika ztráty života a zdraví. Stejně tak je na místě úvaha o neradostné budoucnosti důchodového systému plynoucí z demografických změn nazývaných často jako „stárnutí populace“. Ten, kdo nechce ponechat tyto situace zcela neřízené náhodě, zvažuje sjednání některé z forem životního pojištění.

4.1. Specifikace

Životním pojištěním jsou kryta rizika ohrožující životy lidí, konkrétně riziko smrti a riziko dožití (základním smyslem životního pojištění je chránit blízké pojištěného pro případ nenadálé tragické události).

Životní pojištění tím, že zahrnuje riziko dožití se stoprocentní jistotou vzniku pojistné události a možnosti stanovení určité velikosti pojistné částky pojistníkem, plní vedle krytí rizik i spořicí funkci. Takové pojištění pak může být chápáno jako nástroj spoření a lze ho využít jako alternativní způsob zajištění prostředků na stáří.

Sjednat si životní pojištění u pojišťovny vypadá velice snadné. Řeknete si třeba, že chcete platit 1 000 Kč měsíčně a podle sazebníku pojišťovny se vypočítá nějaká pojistná částka. Nebo může být Vaším záměrem pojištění na 500 000 Kč. Na základě Vašeho požadavku se spočítá kolik budete platit. Ale tak jednoduché to zase není. Je vhodné se nejdříve sám sebe zeptat, co vlastně od tohoto pojištění vyžadují. Zajištění své rodiny? Zajištění finančních prostředků na pozdější důchodový věk? Udržení stále životní úrovně i při nenadálé zdravotní indispozici? Zajištění vyrovnání nesplaceného úvěru při úmrtí? Nadstandardní péči zdravotního pojištění? Výborně, produkty pojištění osob jsou vám plně k dispozici. Chcete krátkodobě zhodnotit své finanční prostředky?

Doporučil bych spíše jiné formy investice než do životního pojištění. Třeba stavební spoření...

Průzkum, který provedla společnost TSN Aisa pro pojišťovnu ING, uvádí, že si lidé sjednávají životní pojištění především proto, aby zajistili rodinu a své blízké (67% dotázaných). Zajištění vlastních potřeb uvedlo 18 % dotázaných a vysoké zhodnocení vložených peněz bylo důvodem pro sjednání životního pojištění u 8 % lidí. Lidé si tedy pořizují životní pojištění především jako jistotu pro případ, že by se jim něco stalo.

4.2. Pojišťovaná rizika

Základní rizika u životního pojištění jsou dvě:

1) riziko smrti

Riziko smrti je základním rizikem, proti kterému se pojištěný chce chránit. Na krytí tohoto rizika se používají všechny tři základní druhy životních pojištění, tedy pojištění pro případ smrti, dočasné pojištění pro případ smrti a kapitálové životní pojištění.

2) riziko dožití

Obecně je pod pojmem riziko dožití chápána snaha vytvořit dostatečnou finanční rezervu do budoucna. Na krytí tohoto rizika se používá pouze jeden druh životního pojištění, a to kapitálové životní pojištění.

4.3. Pojistný produkt podle potřeb klienta

Volba konkrétního produktu životního pojištění závisí na možnostech, očekáváních a prioritách klienta, který zváží, co je pro něho důležité. Pestrou nabídku devatenácti životních pojišťoven působících na českém trhu lze shrnout do následujících typů pojištění:

- Pojištění pro případ smrti - v případě pojistné události (smrti) je vyplaceno pojistné plnění vycházející ze sjednané pojistné částky obmyšlené osobě.
- Pojištění pro případ dožití - při dožití se sjednaného věku vyplatí pojišťovna pojištěnému sjednanou pojistnou částku; zemře-li pojištěný před koncem pojistné doby, pojištění bez náhrady zanikne. Zvláštní formou je důchodové pojištění, při kterém je předem sjednána pevná výplata doživotního měsíčního důchodu.
- Smíšené životní pojištění (kapitálové životní pojištění) - kombinuje pojištění pro případ smrti a dožití.
- Investiční životní pojištění - dává klientovi volbu, kam budou jeho vložené prostředky investovány, a to do investičních podílových fondů s různou investiční strategií.

4.4. Jak se orientovat?

Potřebujete zabezpečit rodinu proti nenadálé situaci?

- *Životní pojištění + připojištění*

Chcete dobře investovat a sám o této investici rozhodovat?

- *Investiční životní pojištění*

Přemýšlíte o úvěru, půjčce, hypotéce?

- *Úvěrové rizikové životní pojištění*

Chcete se zajistit na důchod a ještě ušetřit na daních?

- *Investiční životní pojištění s daňovými odpočty*
- *Penzijní připojištění se státním příspěvkem*
- *Kapitálové životní pojištění s daňovými odpočty*

V. KAPITÁLOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

5.1. Specifikace

Základním smyslem životního pojištění je krytí rizika smrti. Je to konzervativní pojištění, jehož zhodnocení se pohybuje kolem 3,5 – 4 procent. Obecně se pojistná částka⁴ uzavírá na částku, která je rovna 2-3 násobku ročního platu pojištěnce. U kapitálového životního pojištění můžeme platit pojistné⁵ buď měsíčně nebo ročně, s tím že není celé pojistné spotřebováno na krytí rizika smrti, ale část se odloží na tzv. kapitálové rezervy, které se akumulují a pojišťovna s nimi dále pracuje a zhodnocuje je. Tím si pojištěný vytváří finanční prostředky do budoucna = **spoří**. U tohoto typu pojištění má pojišťovna předepsáno kam a kolik investovat (narozdíl od investičního životního pojištění).

Kapitálové životní pojištění je občany preferováno právě pro tuto jeho kladnou vlastnost, tj. vytváření spořicí rezervy během pojistné doby. Spořicí rezerva jim bude vyplacena po splnění dohodnutých smluvních podmínek s pojišťovnou.

Navíc lze tuto kapitálotvornou složku životního pojištění posilovat tzv. mimořádnými vklady. A i na tyto vklady se vztahují všechny výhody, jako na kapitálovou složku kapitálového životního pojištění.

Ve většině případů ale v prvních dvou letech od uzavření pojistné smlouvy KŽP přináší nulový výnos (vysvětlení v části 5.6. Výnosnost). Z tohoto vyplývá, že KŽP je dlouhodobý finanční produkt, kterým nemůžeme získat „rychlé peníze“ (viz. následující model splátkového kalendáře pojišťovny AMCICO AIG Life).

⁴ pojistná částka = částka vyplacená pojišťovnou po uplynutí sjednané pojistné doby

⁵ pojistné = pravidelná platba pojištěnce pojišťovně

Projekce PZ, Odkupní hod., včetně indexace

Pojištěný	
Jméno:	XXX YYY
Věk:	46
Pohlaví:	muž
Pojistné:	44 245
Poj.částka:	750 000

Projekce produktu E1 do 65 let

Rok	Věk	Odkupní hod.	Spoř.složka 5,5%	PZ 5,5%	Celkem
1	47	0	0	0	0
2	48	0	0	0	0
3	49	37 402	5 013	593	43 008
4	50	70 222	10 552	1 848	82 622
5	51	103 695	18 347	4 095	126 137
6	52	137 948	29 137	7 424	174 509
7	53	172 942	43 032	11 908	227 882
8	54	208 545	59 657	17 626	285 828
9	55	244 890	79 115	24 660	348 665
10	56	285 135	101 523	33 095	419 753
11	57	327 195	128 060	43 022	498 277
12	58	371 212	160 637	54 536	586 385
13	59	417 345	198 476	67 756	683 577
14	60	465 765	241 978	82 788	790 531
15	61	516 682	291 545	99 762	907 989
16	62	570 278	347 605	118 837	1 036 720
17	63	626 820	410 627	140 136	1 177 583
18	64	686 580	481 106	163 832	1 331 518
19	65	750 000	559 611	190 104	1 499 715

* PZ je zkratka pro Podíl na zisku

Tento názorný příklad slouží pouze pro informaci. Jeho hodnoty nejsou příslibem ani zárukou do budoucnosti.
Práva a povinnosti pojištěnce a společnosti jsou stanoveny v ustanoveních pojistné smlouvy.

Datum: 3.3.2008

Poradce:	Jirovec Lubos, Hidden Street 1, 999 99, NoLand, 8808880808
Agentura:	DelmeAGY

AIG A Member Company of American International Group, Inc.

Výnosy z pojištění jsou zdaněné (15%) až při výběru na konci pojistné doby.

Při uzavírání životního kapitálového pojištění hraje velkou roli věk pojištěnce a zda se jedná o muže či ženu. Ve všech případech je totiž různá velikost rizika. Statisticky muži umírají dříve než ženy a u starších občanů je riziko smrti vyšší než u občanů mladšího věku.

5.2. Pojistné

Na rozdíl od jiných druhů pojištění si klient sám stanoví měsíční pojistné, pojistnou částku, rozsah pojištěných rizik a samozřejmě i dobu trvání pojištění. Klient si sám pomocí výše pojistné částky pro případ smrti určí, kolik peněz půjde na riziko a kolik na spoření. Minimální pojistné je kolem 400 Kč (u každé pojišťovny je to jiné).

Pojistné lze rozdělit na **tzv. ryzí pojistné** a **tzv. nákladovou přirážku**. Ryzí pojistné lze dále dělit na část odpovídající pojistné částce na dožití a pojistné částce pro případ smrti. Toto dělení **nelze vykládat jako rozklad na spořicí a rizikovou složku**. Pojištění dožití znamená, že pojistná částka je vyplacena v případě dožití se sjednaného konce pojištění, v případě smrti není vyplaceno nic. Peníze zemřelých jsou použity k navýšení pojistné částky pro ty, co přežijí. Tento "finanční tok" tedy **neodpovídá pojmu spoření**.

Ryzí pojistné pro případ smrti odpovídá pojistné částce na smrt, která může být po celou dobu konstantní nebo se mění a v každém okamžiku odpovídá do té doby zaplaceného pojistného.

Nemůže-li pojistník platit sjednané pojistné, nemusí to vždy znamenat konec pojištění. Je-li běžné pojistné zaplaceno za dva roky, může pojistník požádat o přerušeni placení běžného pojistného. Pojistník si zároveň zvolí, zda po dobu přerušeni placení zůstanou zachována všechna sjednaná pojištění nebo pouze pojištění pro případ smrti nebo dožití a ostatní budou zrušena. Na základě pojistně-technických zásad se stanoví

maximální délka přerušení placení, případně je žádost zamítnuta. V době přerušení placení nelze hradit mimořádné pojistné ani provádět mimořádné výběry.

V rámci životních pojištění se lze setkat i s tzv. zproštěním od placení pojistného, které se uplatňuje hlavně v případech, kdy byl klientovi přiznán plný invalidní důchod ze sociálního pojištění. Alternativou je tzv. pojištění s výhradou, kdy dojde k předčasnému ukončení smlouvy a automaticky se vrací větší část dosud zaplaceného pojistného.

V důsledku inflace dochází ke znehodnocování cenové hladiny a proto pojišťovny přistupují k provádění procesu indexace. Podle inflace zvyšují pojistné i pojistnou částku. Jednou za dva roky pojišťovna zvýší pojistné a tím i pojistnou částku. Pojištěnec má na výběr, zda indexaci chce zahrnout do své pojistné smlouvy či nikoliv.

5.1. Výhody

Mezi výhody KŽP patří

- a) riziková složka = pojistná ochrana
- b) spořicí složka (rezerva) - zaručený minimální výnos = zhodnocení úspor
- c) vkládání mimořádných vkladů
- d) vybírání mimořádných výnosů
- e) možnost přerušení placení pojistného
- f) možnost připojištění
- g) možnost zmrazení pojištění = klient přestane platit pojistné (po dohodě s pojišťovnou) přitom se jím vložené prostředky i nadále „zhodnocují“
- h) státní podpora = odpočet zaplaceného pojistného na životním pojištění do výše 12 000 Kč za rok od daňového základu fyzických osob. (Podmínky daňové odčitatelnosti: pojičník je zároveň pojištěným; minimální doba trvání smlouvy 60 měsíců; výplata pojistného plnění nejdříve v roce, kdy se klient dožije 60 let věku; daňově uznatelné je pojistné na hlavní pojištění, ne na připojištění)

- i) pojišťovny musí investovat finanční částky vybrané od pojištěnců pouze do nerizikových investic – ukládá to zákon o pojišťovnictví a jeho dodržování kontroluje MF
- j) možnost žádat o úvěr jištěný KŽP
- k) úspora na sociálním a zdravotním pojištění

5.2. Nevýhody

Mezi nevýhody KPŽ patří

- a) nemožnost jakkoli přizpůsobit pojištění v průběhu jeho trvání potřebám klienta, např. měnit výši pojistné částky, poměr spořicí a rizikové složky apod.
- b) relativně nízký úrok (jsou jiné možnosti jak investovat a tím pádem mít vyšší úrokovou míru)
- c) nízká likvidita (při předčasném ukončení znamená ztrátu peněz pojištěnce, vyřízení výpovědi či vyrovnání trvá 1-3 měsíce)
- d) od základu daně lze odečíst zaplacené pojistné na VŠECHNA soukromá životní pojištění tedy nejen u KŽP
- e) ne každý klient může kapitálové životní pojištění uzavřít. Pojišťovny zkoumají zdravotní stav pojištěného a jakmile je pro ně příliš velkým rizikem, odmítnou ho pojistit. Pak je třeba zvolit pojištění bez pojistné částky (nebo s nízkou pojistnou částkou) pro případ smrti, či nepojistit zproštění od placení.
- f) rychlost dostupnosti finančních prostředků. Peníze uložené v životním pojištění nejsou tak lehce dostupné jako například v podílových fondech.

5.3. Rezervy

Pojišťovna musí se svěřenými prostředky nějakým způsobem pracovat, zhodnocovat je, aby mohla svým klientům připisovat úroky. Jakým způsobem tedy pojišťovny s kapitálovými rezervami pracují? Rozeznáváme dva základní způsoby, jak mohou pojišťovny investovat spořicí složku. A to buďto takzvaně "klasicky", jenž je v ČR upřednostňován, nebo "podílovými investicemi".

5.3.1. Zhodnocování kapitálových rezerv klasicky

Co to znamená, že vaše kapitálová rezerva bude zhodnocována klasicky? To znamená, že nositelem investičního rizika bude pojistitel, tedy pojišťovna se kterou jste si sjednal pojištění. Ona bude zodpovídat za to, že Vám bude každý měsíc připisováno určité zhodnocení. A minimální výše tohoto zhodnocení je předem stanovena. Ale zároveň pouze pojišťovna určuje, do čeho a jak budou kapitálové rezervy investovány.

Jedná se v České republice o nejčastější způsob, jak jsou zhodnocovány prostředky klienta. Takto se investuje u tradičních životních pojištění, univerzálních kapitálových životních pojištění.

Podle zákona o pojišťovnictví musí každá pojišťovna, která provozuje kapitálové životní pojištění a investuje klasickým způsobem, stanovit minimální procentuální výši, o jakou zhodnotí vložené prostředky. Nyní se pohybuje toto zaručené zhodnocení od 3,5 % p. a. do 4 % p. a. Ale v praxi většina pojišťoven, díky objemu spravovaných prostředků a dalším jejich výhodám, toto minimální požadované zhodnocení značně překračuje.

Musíme si ale uvědomit, že se zhodnocuje pouze rezerva. Neznamená to tedy, že pokud klient platí třeba 1000 Kč za měsíc po dobu 10 let, že dostane $1000 * 12 * 10 = 120\,000$ Kč + 4 % zhodnocení (můžeme vypočíst zhruba jako 4 % z 60 000 na 10 let, tedy $60\,000 * (1.04^{10}) = 88\,814.6571$). Tak by to bylo v případě spoření na bankovní účet, ale protože (ne zrovna malou) část životní pojistky tvoří náklady (provize pro agenta, náklady a zisk pojišťovny, riziková část pojistky), není výjimkou, že na konci vyplacená suma je nižší než suma vložených prostředků (záleží na věku klienta, rozsahu pokrytých rizik, rozdílu mezi pojistnou částkou pro případ smrti a pojistnou částkou pro případ dožití, atd.).

5.3.2. Zhodnocování kapitálových rezerv podílovými investicemi

Pokud budou vaše prostředky zhodnocovány podílovými investicemi, znamená to, že nositelem investičního rizika je pojistník, tedy vy nebo ten, kdo hradí pojistné za pojistnou smlouvu, kterou jste pojištěni. Pojišťovna většinou negarantuje žádný výnos, ale pojistník si sám určuje jakými investicemi budou kapitálové rezervy zhodnocovány.

Zhodnocování prostředků klienta podílovými investicemi je v České republice méně častý způsob. Takto se zhodnocují rezervy pouze u variabilních univerzálních kapitálových životních pojištění.

5.3.3. Minimální zhodnocení rezerv

Investiční riziko je přesunuto na pojištěnce, takže pojišťovna negarantuje minimální výši zhodnocení, jako tomu je u klasického způsobu zhodnocování.

5.3.4. Výpočet rezervy

(viz. odstavec 5.7.)

5.4. Mimořádný vklad

Některé pojišťovny pro vyšší atraktivnost umožňují zvyšovat mimořádně kapitálovou hodnotu pojištění. V praxi to znamená, že lze vložit určitou částku na účet svého životního pojištění a tato částka bude úročena obvykle stejnou úrokovou sazbou, jako kapitálová rezerva.

Zároveň ale pojišťovny stanovily minimální výši této částky, která se pohybuje od 3 000 Kč do 10 000 Kč podle pojišťovny, přičemž horní hranice není omezena. Pouze je pojišťovna povinna respektovat a dodržovat zákony a nařízení týkající se zamezení praní „špinavých peněz“. Mimořádné vklady lze obvykle i vybírat, většinou jednou za rok s šesti měsíční výpovědní lhůtou.

5.5. Mimořádný výběr

Peníze, které si spoříte formou životního pojištění, můžete užívat už před koncem pojistné doby. Pokud je vaše pojistka vedena déle než 2 roky, část naspořených peněz si z ní můžete za výhodných podmínek vybrat. Výběry jsou umožněny přednostně z rezervy vytvořené mimořádným pojistným, poté z rezervy vytvořené běžně placeným pojistným. Výběr lze provést většinou pouze maximálně 2x za pojistný rok (dle pojišťovny), a to z kapitálové hodnoty běžného pojistného kdykoliv v době trvání pojištění, z kapitálové hodnoty mimořádného pojistného po zaplacení běžného pojistného alespoň za dva roky. Mimořádný výběr nelze provést, je-li pojištění v redukovaném stavu nebo je přerušeno placení pojistného. Minimální mimořádný výběr je 3.000 Kč, maximální mimořádný výběr je při výběru z kapitálové hodnoty tvořené z mimořádného pojistného umožněn do plné výše a při výběru z kapitálové hodnoty z běžně placeného pojistného dle pojistně technických zásad (pojistitel si vyhrazuje ve smluvních ujednáních právo na zamítnutí vyplacení mimořádného výběru například z důvodu nedostatečně velké rezervy).

Životní pojištění vám díky mimořádným výběrům slouží jako finanční rezerva pro každý případ.

5.6. Výnosnost

Při rozhodování o využití KŽP se každý občan rozhoduje podle (pro něj) nejdůležitějšího faktoru, tj. podle výnosnosti nebo-li zhodnocení jeho finančních prostředků pravidelně vkládaných na účet pojišťovny.

KŽP klientovi zajistí vyplacení garantované pojistné částky, a to bez ohledu na to, k jakým změnám dojde během trvání pojištění.

Pojišťovna při své kalkulaci pojistného počítá s tím, že bude schopna v době trvání pojištění zhodnotit své finanční prostředky (tj. rezervu). Toto zhodnocení se nazývá **technická úroková míra** (TÚM). Pod tuto úrokovou míru nemůže zhodnocení Vašich prostředků nikdy klesnout. TÚM se pohybuje kolem 2,4%, je regulována zákonem, její (maximální) výši stanovuje ministerstvo financí jako 60 % průměrného zhodnocení dluhopisů vydávaných českým státem.

Kromě garantované pojistné částky je ve většině pojistných smluv zaručeno právo pojištěnce na podíl na zisku. Pokud pojišťovna hospodaří lépe než očekávala při počátečním výpočtu pojistného, o část svého zisku se podělí s klienty.

Vzhledem k tomu, že pojišťovna garantuje vyplacenou částku, nesmí pojistné investovat do akcií. To nakonec vede k tomu, že spořicí složka pojistného je zhodnocována pouze ve výši přibližně 4%. Na konci pojistného období tak klient dostane u většiny produktů kapitálového pojištění přibližně **stejnou částku**, jakou vložil do pojistného a to navíc znehodnocenou o inflaci. Z tohoto důvodu je kapitálové životní pojištění **nevhodným spořicím nástrojem**.

Kapitálové životní pojištění je někdy označováno za tzv. černou skříňku. Klient není informován, kolik z pojistného jde na spoření, kolik na riziko a jakou část tvoří náklady.

Efektivní úrok (skutečné zúročení prostředků po odečtení nákladů na pojištění, např. provize, poplatky) se u některých produktů pohybuje ve výši 0,5 % - 1 % pod TÚM, často ovšem balancuje kolem nuly.

Více či méně skryté poplatky, provize a riziková část mohou z na první pohled ziskové investice udělat třeba i ztrátovou. Stačí jen trochu počítat. Pojistné za 1. rok dostane agent, který KŽP sjednal (sice to není najednou, je to během 3 let, ale suma

odpovídá). U některých pojišťoven nebo přes makléřské společnosti to může být i 150 % ročního pojistného (proto také existují speciální produkty, které se prodávají jen přes makléře - kvůli provizím). Pak jsou tu náklady a zisk pojišťovny. Většinou to všechno dohromady pohltí pojistné za první dva roky (ne vždy najednou). Pak je tu ještě riziková část. Takže tyto (dost podstatné) částky je třeba odečíst. Stačí vzít si nějakou tabulku od pojistky, kde je nějaká zaručená výplata a sečíst si měsíční splátky. Není žádný div, pokud spočteme, že klient zaplatí víc, než dostane. Pokud pojistka obsahuje hodně různých připojištění, tak opravdu cílová částka může být nižší než suma vložených peněz a to přes to, že vytvářená rezerva je opravdu zhodnocována minimálně 2,4 %

5.7. Případné zrušení KŽP v průběhu pojistné doby

Rozhodne-li se klient pro zrušení KŽP v době jeho trvání, je to možné, ale velmi nevýhodné. Pojišťovna vyplatí klientovi tzv. „odbytné“ (odkupné).

Proč mi vyplatili tak málo?" Zaznělo již mnohokrát z úst klientů, kteří předčasně ukončili kapitálové životní pojištění. Málokdo jim byl schopen vysvětlit, proč například v polovině pojistné doby není odkupné rovno polovině částky, kterou měli dostat na konci pojištění. Jak to tedy je s rezervou a zejména s výší odkupného?

Výše odkupného je totiž většinou určena jako určité procento z výše rezervy. Procento bývá stanoveno odlišně pro jednotlivé roky trvání pojištění. V prvních letech bývá nižší (neboli poplatek za odkupné je vyšší), postupně se procento zvyšuje (neboli poplatek klesá).

Zruší-li pojištěnec KŽP hned v prvním roce uzavření pojištění, pojišťovna mu žádné odbytné nevyplácí. Při zrušení v druhém roce pojišťovna vyplatí 85 % z rezervy, ve třetím roce 90 % a od čtvrtého roku dále vždy vyplatí 95 % rezervy.

Klientům je velmi užitečný § 66 zákona o pojistné smlouvě, podle něj totiž má před uzavřením pojištění každý právo na informaci o způsobu určení odkupného. Tato informace by měla mít formu tabulky, ve které je pro každý rok trvání pojištění uvedena hodnota odkupného. Každý zájemce o pojištění by se s ní měl dobře seznámit a být si vědom jejího průběhu před uzavřením smlouvy.

Výpočet odbytného vychází z výše rezervy. Pro pochopení principů její tvorby není až tak potřeba velkého matematického nadání, jako spíše schopnosti oprostit se od uvažování o KŽP jako o spořicímu účtu. Právě to je často obtížnější než konkrétní výpočty.

Již bylo uvedeno, že rezerva je majetkem pojišťovny a jejím smyslem je mít připravené prostředky na výplatu pojistného plnění. Tomuto účelu musí odpovídat i její výše.

(5.3.4.) VÝPOČET REZERVY:

Zjednodušený příklad KŽP pro případ smrti a dožití:

- doba pojištění 5 let
- pojistná částka 500 peněžních jednotek (pj)
- roční pojistné 120 pj
- náklady pojišťovny v každém roce trvání smlouvy jsou 10 pj

V našem výpočtu nebudeme uvažovat možnost úmrtí a také žádné zhodnocení rezervy. Na základě těchto předpokladů lze snadno určit hodnotu rezervy ke konci každého roku trvání pojištění, tj. na každé výročí pojistné smlouvy.

Výpočet se provádí „odzadu“, začneme tedy rezervou na konci pátého roku. V tomto okamžiku musí mít pojišťovna již připraveny všechny peníze k výplatě pojistné částky pro případ dožití, rezerva je tedy rovna 500 pj.

Jen o málo obtížnější je výpočet rezervy na konci 4. roku. V tomto okamžiku pojišťovna očekává, že dostane od pojištěnce 120 pj v pátém roce. Z tohoto pojistného musí uhradit náklady v pátém roce ve výši 10 pj. Na konci čtvrtého roku tak musí již mít vytvořenu rezervu 390 pj, pouze tak bude platit rovnice: $390 + 120 - 10 = 500$.

Podobně lze dopočítat rezervu na konci třetího roku, musí platit rovnice $x + 120 - 10 = 390$, rezerva je tedy 280.

V tabulce je ve druhém sloupci uvedena výše rezervy pro náš zjednodušený příklad. Ostatní sloupce již vyžadují výpočet pomocí počítače. Ve třetím sloupci je rezerva včetně uvažovaného zhodnocení 2,4 %, zbylé dva sloupce počítají i s

pravděpodobností úmrtí muže ve věku 30 a 60 let. Čím vyšší zhodnocení, tím je z počátku třeba nižší rezerva, protože ta se postupně navyšuje nejen o část zaplaceného pojistného, ale i o investiční výnos. Naopak, čím vyšší pravděpodobnost úmrtí, tím vyšší rezerva je potřeba. Pokud totiž pojištěný zemře, již nezískám další pojistné a pojistnou částku musím vyplatit dříve.

Tabulka 1

Výpočet rezervy				
Rok	Rezerva (v pj, konec roku)	Rezerva (při 2,4% TÚM)	Rezerva (muž 30 let, při 2,4% TÚM)	Rezerva (muž 60 let, při 2,4% TÚM)
1	60	30	30	37
2	170	143	144	146
3	280	259	259	260
4	390	378	378	378
5	500	500	500	500

Snad nejdůležitější závěr plynoucí z příkladu je tento: rezerva se nepočítá na základě toho, co pojistník zaplatil („co se již stalo“). Zcela naopak je její výše určena tím, co teprve nastane, přesněji, co pojišťovna očekává, že se stane s určitou pravděpodobností.

Uvedený výpočet rezervy je jediný správný, má však drobnou chybu. Nehodí se jako základ pro výpočet odkupného. Klient má právo a chce být na počátku pojištění informován o výši odkupného v jednotlivých letech pojištění. Tato hodnota je závazná (pokud nedojde v smlouvě k nějaké změně-snížení pojistného, změně pojistné doby atd.).

V našem příkladu je výše rezervy na konci 4. roku 390 pj, na základě této hodnoty by pojišťovna určila odkupné. Pokud se ale během trvání pojištění podaří snížit náklady na polovinu (z 10 na 5 pj), bude na konci čtvrtého roku postačovat rezerva ve výši 385 ($385 + 120 - 5 = 500$). Nižší rezerva znamená i nižší odkupné a hodnota sdělená na počátku pojištění klientovi by již neplatila. Podobný dopad může mít i změna úmrtnosti nebo očekávaného zhodnocení rezervy. Proto pojišťovny používají pro výpočet

odkupného rezervu, jejíž hodnota je dána vzorcem s pevnými parametry. Průběh rezervy vypočtený na počátku je stejný jako průběh vypočtený v libovolném okamžiku pojištění.

V druhé tabulce je ukázáno (opět na našem příkladu), jak tento vzorec funguje. Rezerva je rozdělena na dvě části. První část (tzv. netto rezerva) zachycuje situaci v "ideálním" světě, ve kterém neexistují náklady. V tomto světě by nám k pojistné částce 500 stačilo roční pojistné 100 pj ($5 \times 100 = 500$). Pokud bychom uvažovali i zhodnocení rezervy, stačí méně než 100 pj (něco totiž vyděláme na úroku), naopak zahrnutí pravděpodobnosti úmrtí pojistné zvýší.

Druhá část rezervy do výpočtu vtahuje počáteční náklady. V našem příkladě jsou ve výši 50 pj a každý rok se uhradí jedna pětina. Tomu přesně odpovídá výše pojistného: ze 120 pj je 100 určeno na pojistné plnění (použije se na navýšení netto rezervy), 10 pj na běžné náklady v každém roce a 10 pj na postupnou úhradu počátečních nákladů (celkem $5 \times 10 = 50$). Výsledná brutto rezerva v každém okamžiku je rovna netto rezervě snížené o počáteční náklady, které zatím nebyly uhrazeny.

Tabulka 2

Brutto a netto rezerva				
Rok	Brutto rezerva (konec roku)	Netto rezerva (konec roku)	Nesplacené počáteční náklady	Brutto rezerva pro TÚM 2,4 % (konec roku)
0		0	50	
1	$60 = 100 - 40$	100	40	$55 = 95 - 40$
2	$170 = 200 - 30$	200	30	$163 = 193 - 30$
3	$280 = 300 - 20$	300	20	$273 = 293 - 20$
4	$390 = 400 - 10$	400	10	$385 = 395 - 10$
5	$500 = 500 - 0$	500	0	$500 = 500 - 0$

Poslední sloupec tabulky počítá i se zhodnocením 2,4 %, průběh netto rezervy 95, 193, 273, ... byl vypočten pomocí počítače. Hodnota rezervy uprostřed pojištění (mezi druhým a třetím rokem) je 218 (průměr z hodnot 163 a 273) a je tedy nižší než polovina pojistné částky. Nyní již víme, že to má dva důvody: nesplacené počáteční náklady a průběh netto rezervy, která ke konci pojištění roste rychleji než na počátku díky technické úrokové míře.

Jednoduše shrnuto a řečeno: Ukončí-li klient pojištění v průběhu první poloviny sjednané doby, na vloženém pojistném jednoznačně prodělá. Zpět totiž dostane pouze 1/3 - 2/3 vložených prostředků. Navíc vyřízení výpovědi či vyrovnání trvá mnohdy 1-3 měsíce. Pokud se klient rozhodne ukončit pojištění ve druhé polovině trvání, pak odbytné je o něco vyšší než zaplacené pojistné. Vyřízení trvá stejně dlouho a o nějakém zhodnocení tu ani v tomto případě nemůže být řeč. Předčasné ukončení je prodělečné v každém případě.

5.8. Připojištění ke kapitálovému životnímu pojištění

a) Úrazové připojištění

K základnímu kapitálovému životnímu pojištění si můžete sjednat úrazové pojištění, pojištění pobytu v nemocnici či pojištění vážných onemocnění. Úrazové pojištění si můžete sjednat i individuálně bez životního pojištění. Rozdíl je však v tom, že pokud si sjednáte úrazové pojištění k životnímu pojištění vztahuje i na toto připojištění možnost zproštění od placení při plné invaliditě pojištěného.

Úrazové pojištění obsahuje tři složky:

- Pojištění pro případ smrti úrazem
- Pojištění trvalých následků úrazu
- Pojištění doby nezbytného léčení poškození úrazem s možností výběru formy plnění (příslušné procento ze sjednané pojistné částky nebo denní plnění za dobu nezbytného léčení)

b) Pojištění zproštění od placení pojistného

Pokud má klient sjednáno toto pojištění déle než 2 roky a pokud se stane plně invalidním, vzniká mu nárok na zproštění od placení pojistného, což znamená, že za klienta celé pojistné hradí pojišťovna a všechny ostatní nároky zůstávají zachovány. U invalidity způsobené následkem úrazu dvouletá lhůta odpadá.

c) Připojištění pro případ pobytu v nemocnici

- poskytne denní odškodné za každý den hospitalizace

d) Připojištění pro případ pracovní neschopnosti

- zmírní snížení příjmů v případě pracovní neschopnosti

a mnohé další...

5.9. Podmínky poskytnutí KŽP

Podmínky uzavření KŽP se liší u různých pojišťoven jen minimálně. Ve většině případů můžete uzavřít KŽP pokud:

- o jste občan České republiky nebo cizinec ve věku do 65 let
- o po předložení občanského průkazu (pro občany ČR) nebo cestovního pasu (pro cizince)
- o téměř u všech typů životního pojištění je nutno posoudit zdravotní stav klienta. Rozsah tohoto zkoumání je ale individuální. V některých případech zdravotní posouzení není potřeba, někdy stačí zodpovědět otázky ve zdravotním dotazníku. Pokud uvažujete o vyšším rozsahu pojištění, je nutné doložit výpis z lékařské dokumentace nebo provést lékařskou prohlídkou.
- o složení první splátky pojistného v den podpisu návrhu pojistné smlouvy.

5.10. Kdy může pojišťovna odmítnout plnění nebo přistoupí k jeho krácení

- V důsledku nebo v souvislosti s válečnou událostí, vnitrostátními nepokoji, teroristickými útoky apod.
- V důsledku sebevraždy před uplynutím dvou let od počátku pojištění.
- Oprávněná osoba nemá nárok na pojistné plnění, jestliže pojistnou událost způsobila úmyslně sama, nebo k takovému jednání podnítila osobu jinou.
- Dojde-li k úmrtí pojištěného v souvislosti s jednáním, jímž on způsobil těžkou újmu na zdraví nebo smrt. Pak se pojišťovny mohou rozhodnout ke krácení až na polovinu. Ke stejnému kroku mohou pojišťovny přistoupit i tehdy, když bylo jednání pojištěnce v rozporu s dobrými mravy, nebo jestliže dotyčný hrubě porušil důležitý zájem společnosti.
- Dojde-li ke smrti pojištěného po požití alkoholu nebo aplikaci návykových toxických či omamných látek. I v tomto případě mohou pojišťovny sáhnout ke krácení až na polovinu.

5.11. Odpovědi na často kladené otázky

Co mám dělat, když mi zaměstnavatel přispívá na životní pojištění a já u něj ukončím pracovní poměr?

Můžete požádat pojišťovnu o snížení pojistného na částku, kterou jste si dosud hradil Vy sám nebo začnete platit celé pojistné (včetně příspěvku zaměstnavatele). Tuto změnu musíte ale pojišťovně vždy oznámit, neboť by Vám na začátku dalšího roku vydala chybný doklad k daňovým odpočtům. Můžete také pojištění zrušit a bude Vám vyplaceno odkupné. V tomto případě jste ale povinen následně uvést do svého daňového přiznání všechny částky pojistného, o které jste si daňový základ v předchozích letech ponížil.

Co dělat, když nebudu spokojen se stávající pojistnou smlouvou a zaujme mne jiná nabídka?

Doporučuji upravit stávající pojistnou smlouvu tak, aby odpovídala Vaším představám. Většina nabízených pojištění již umožňuje velkou variabilitu. Pokud by ale tato možnost nebyla, doporučuji smlouvu raději snížit na minimální částky a uzavřít další pojištění, která bude vyhovovat Vaším představám. Zrušení stávající pojistné smlouvy v průběhu trvání volte až jako poslední možnost, neboť v tomto případě pojišťovna vyplatí odkupné, které může být zejména v prvních letech trvání pojištění velice nízké.

Jaká částka mi bude vyplacena při dožití se konce pojistné smlouvy v případě KŽP?

V případě dožití Vám bude vyplacena částka uvedená v pojistné smlouvě včetně případných podílů na výnosech. Při uzavírání pojištění zprostředkovatelé většinou modelují předpokládaný vývoj finančního zhodnocení, který se ve finále může od předpokladu lišit.

Co se stane, když přestanu platit pojistné?

Pokud přestanete platit pojistné, změní se Vaše pojištění při dodržení určitých podmínek na pojištění se sníženou pojistnou částkou při zachování pojistné doby (redukce pojistné částky) a to bez povinnosti platit další pojistné. Pokud je ale pojistná částka nízká, dojde naopak k zachování původní výše pojistné částky, ale zkrátí se pojistná doba (redukce pojistné doby). Po jejím uplynutí pojištění zaniká.

Mohu přerušit placení?

Některé produkty nabízí možnost přerušit placení, za předpokladu, že jsou splněny podmínky uvedené v pojistné smlouvě.

Mohu si vybrat část naspořené hodnoty?

Některé druhy pojištění umožňují mimořádně vkládat nebo čerpat finanční prostředky. Musí být ale dodrženy podmínky uvedené v pojistné smlouvě.

Co dělat, když se stanu plně invalidním?

Pokud máte rozšířenu pojistnou ochranu i o toto riziko, nahlase tuto skutečnost pojišťovně. Nadále přestáváte platit pojistné (zproštění od placení) a veškeré nároky vyplývající z pojistné smlouvy zůstávají nedotčeny. Součástí některých produktů může být i výplata sjednaného invalidního důchodu.

Jaké doklady se musí předložit pro uplatnění pojistného plnění při pojistné události?

Pokud bude pojistnou událostí smrt, vyplní pozůstalá osoba příslušný formulář a společně s úmrtním listem a lékařskou zprávou je předá oddělení likvidace pojistných událostí příslušné pojišťovny. Pojistné plnění je poskytnuto obmyšlené osobě uvedené v pojistné smlouvě.

Nemohu přijít o finanční prostředky vložené do životního pojištění?

Pojišťovny jsou ze zákona o pojišťovnictví povinny vytvářet finanční rezervy. Nad investováním a správou peněz, které pojišťovny přijmou od klientů, provádí přísnou kontrolu Česká národní banka. Dalším argumentem je finanční stabilita a tradice předních světových pojišťovacích gigantů, jež existují již mnoho let a systém jejich fungování prověřil čas. Z těchto důvodů je životní pojištění velmi bezpečnou investicí.

Musím před uzavřením smlouvy podstupovat nějaké zdravotní zkoumání?

Téměř u všech typů životního pojištění je nutno posoudit zdravotní stav klienta. Rozsah tohoto zkoumání je ale individuální. V některých případech zdravotní posouzení není potřeba, někdy stačí zodpovědět otázky ve zdravotním dotazníku. Pokud uvažujete o vyšším rozsahu pojištění, je nutné doložit výpis z lékařské dokumentace nebo provést lékařskou prohlídkou.

Jak je možné životní pojištění odpočítat z daní?

Od základu daně za zdaňovací období lze odečíst plátcem pojistného běžné pojistné zaplacené ve zdaňovacím období za předpokladu, že pojistník a pojištěný jsou tatáž osoba, pojistná smlouva je sjednána na dobu delší než 60 měsíců do kalendářního

roku, ve kterém pojistník/pojištěný dosáhne věku 60 let a pojistná smlouva je sjednána pro případ dožití, přičemž při pevně sjednaných pojistných částkách pro případ dožití minimální částky pro případ dožití činí pro pojistné smlouvy s pojistnou dobou 5 do 15 let 40 000 Kč a pro pojistné smlouvy s pojistnou dobou nad 15 let 70 000 Kč. Jednorázové pojistné se poměrně rozpočítá na zdaňovací období podle délky trvání s přesností na dny. Max. částka, kterou lze odečíst ve zdaňovacím období je 12 000 Kč.

Jak je to s daněmi, když za mne životní pojistku hradí firma?

Pro získání nároku na daňové výhody platí stejné podmínky jako u individuálního pojištění, tedy pojistník a pojištěný zaměstnanec jsou tatáž osoba, pojistná smlouva je sjednána na dobu delší než 60 měsíců do kalendářního roku, ve kterém pojistník/pojištěný dosáhne věku 60 let a pojistná smlouva je sjednaná pro případ dožití. Pojistné, které bude za zaměstnance placeno, je osvobozeno od daně v rámci společného limitu pro životní pojištění a penzijní připojištění ve výši 24 000 Kč ročně od téhož zaměstnavatele. Výhodu pocítí i zaměstnavatel, který má možnost zahrnout výši příspěvku do daňově uznatelných nákladů, pokud je poskytování příspěvku upraveno kolektivní smlouvou, jiným vnitřním předpisem zaměstnavatele, pracovní nebo jinou smlouvou.

Jak postupovat u pojistných smluv, u nichž při změně nebude vyplaceno pojistné plnění nebo odbytné a zároveň rezerva nebo kapitálová hodnota pojištění bude převedena na novou pojistnou smlouvu?

V takovém případě není poplatník jako pojistník a pojištěný povinen podat daňové přiznání a uvést jako příjem částky, o které mu byl v příslušných letech z důvodu zaplaceného pojistného snížena základ daně.

Daní se ostatní pojistná plnění?

Daní z příjmu ve výši 15 % podléhá pouze pojistné plnění pro případ dožití. Základem daně je pojistné plnění v případě dožití snižené o zaplacené pojistné na životní pojištění. 15 % se daní rovněž částečný odkup či mimořádný výběr. Základem daně je rovněž částečný odkup či mimořádný výběr snižený o zaplacené pojistné.

VI. ČESKÝ FINANČNÍ TRH

(ZMAPOVÁNÍ)

6.1. Struktura českého zprostředkovatelského trhu

V České republice v současné době působí téměř 50 pojišťoven a poboček zahraničních pojišťoven zapsaných v obchodním rejstříku.

Česká asociace pojišťoven (ČAP) zveřejnila pololetní výsledky (2007/2006) podílu pojišťoven na trhu. Výsledky překvapily. Trh životního pojištění po určité stagnaci v první polovině roku 2006 opět dynamicky roste.

Na trhu životního pojištění dominovala Česká pojišťovna (podíl na trhu 26,15%), s velkým odstupem na druhém místě Kooperativa pojišťovna (12,65) a na třetím místě skončila Pojišťovna České spořitelny (12,45%).

Tabulky výsledků členů ČAP za pololetí 2007/2006:

Tabulka 3: *Životní pojištění*

POJIŠŤOVNA	Podíl na trhu v %	Index předepsané pojistné 2007/2006
Česká pojišťovna	26,15	98,62
Kooperativa poj.	12,65	111,22
Pojišťovna ČS	12,45	154,56
ING Životní poj.	11,43	103,85
ČSOB pojišťovna	9,74	131,70
Allianz pojišťovna	5,02	117,75
Generali pojišťovna	4,66	119,41
Komerční pojišťovna	3,85	77,88
AMCICO AIG Life	3,40	100,76
AXA Životní poj.	3,05	103,17

Tabulka 4: *Neživotní pojištění*

POJIŠŤOVNA	Podíl na trhu v %	Index předepsané pojistné 2007/2006
Česká pojišťovna	33,84	97,79
Kooperativa, poj.	29,63	106,67
Allianz pojišťovna	9,42	93,35
Generali Pojišťovna	6,83	119,83
ČSOB Pojišťovna	4,65	111,41
Česká podnik. poj.	4,64	106,40
UNIQA pojišťovna	3,41	113,63
AIG EUROPE, S.A.	1,71	101,99
EGAP	1,25	91,56
Poj. Cardif Pro Vita	1,24	124,92

Podíl České pojišťovny na trhu podle předepsaného pojistného (= konečná částka pojistného po přirážkách a slevách, kterou má uhradit klient pojišťovně. U pojišťovny pak předepsané pojistné představuje souhrn plateb předepsaných klientům za určité období) činí 30,86 %, v neživotním pojištění 33,84 % a v životním pojištění pouze 26,15 %. V životním pojištění Česká pojišťovna i přes viditelnou reklamní kampaň a nově zavedenou automatickou indexaci smluv, která má zajistit nárůst vybraného pojistného, v posledních letech výrazně ztrácí. Důvodem je větší konkurence v životním pojištění (na trhu působí deset významnějších pojišťoven, které se specializují pouze na životní pojištění) a také konzervativní přístup pojišťovny, která nemá v investičním životním pojištění a jednorázově placených pojištění výraznější produkt.

Kromě České pojišťovny klesl meziročně podíl na trhu již pouze Komerční pojišťovně a Hasičské vzájemné pojišťovně. V neživotním pojištění se z velkých pojišťoven nedařilo Allianz pojišťovně, které v tomto segmentu kleslo předepsané pojistné o 7 %.

V relativním vyjádření nejrychleji roste pojišťovna Aegon, její podíl na trhu životního pojištění je však stále zanedbatelný. Za hlavního tahouna dosavadní letošní produkce je tak možné označit Pojišťovnu ČS. Za růstem stojí především jednorázově placená pojištění, která se nabízejí na pobočkách České spořitelny. Díky spolupráci s bankou tak Pojišťovně ČS patří třetí nejvyšší podíl v životním pojištění.

V prvním pololetí byla úspěšná rovněž ČSOB Pojišťovna, která v pravidelných intervalech prodává na přepážkách ČSOB jednorázově placené životní pojištění navázané na zajištěný fond.

U ostatních pojišťoven je objem vkladů do jednorázově placených pojištění výrazně nižší, což se odráží i v nižším nárůstu předepsaného pojistného. Snad jen s výjimkou pojišťovny Cardif PRO VITA, která zaznamenala dynamický růst pojistného i bez jednorázových smluv. Specializuje se totiž na klienty žádané pojištění neschopnosti splácet, které je nabízeno k úvěrům a kreditním kartám prostřednictvím několika domácích bank.

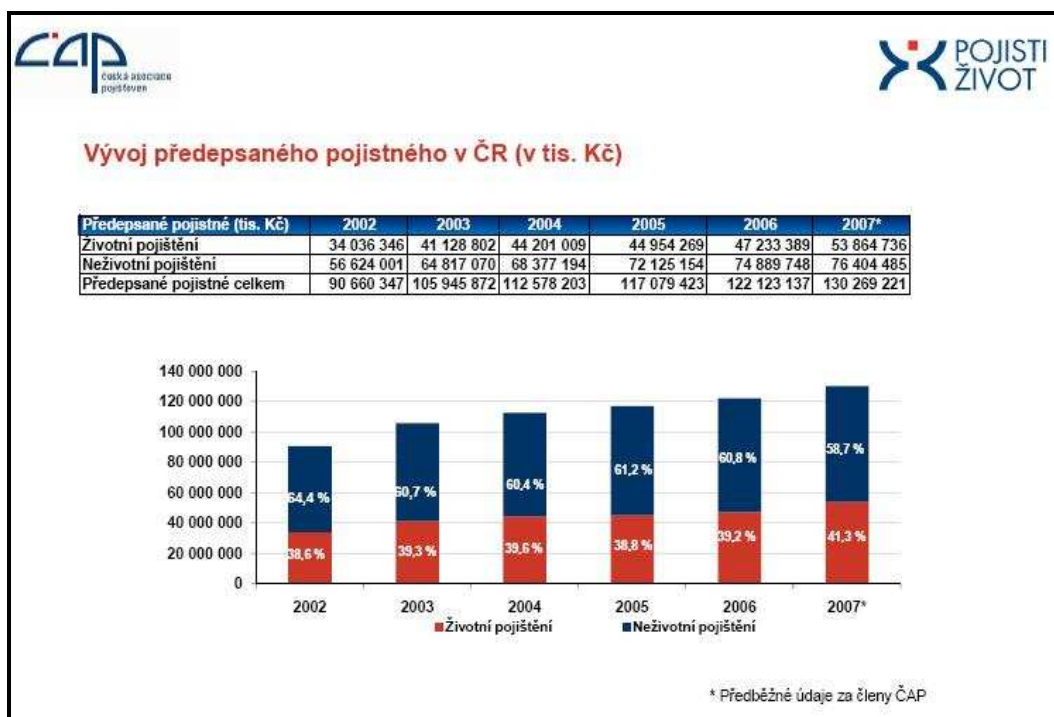
Nejnovější údaje o podílu pojišťoven na českém finančním trhu shrnuje následující tabulka, která byla publikována v lednu 2008:

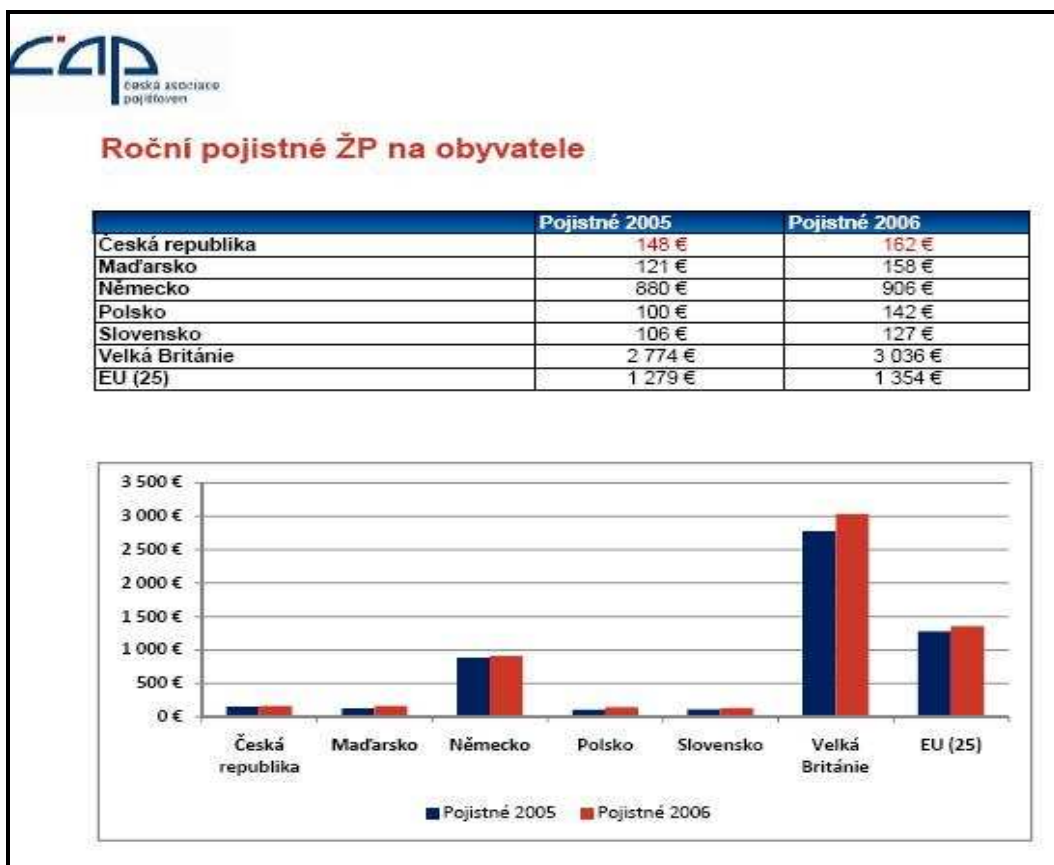
Předepsané pojistné za období 1-12/2007 - dle podílu na trhu

Předepsané pojistné (tis. Kč)						
POJIŠŤOVNA	Celkem	%	Neživotní pojištění	%	Životní pojištění	%
Česká pojišťovna a.s.	39 804 939	30,68	26 241 205	34,35	13 563 734	25,18
Kooperativa, pojišťovna, a.s.	29 011 229	22,27	22 109 949	28,94	6 901 280	12,81
Allianz pojišťovna, a.s.	9 597 295	7,37	8 990 104	9,15	2 607 191	4,84
ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	9 055 953	6,95	3 635 146	4,76	5 420 807	10,06
Generali Pojišťovna a.s.	7 801 020	5,83	5 234 779	6,85	2 566 241	4,39
ING Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku	7 266 522	5,58	x		7 266 522	13,49
Pojišťovna České spořitelny, a.s.	6 453 589	4,95	52 713	0,07	6 400 876	11,88
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	4 751 560	3,65	3 536 294	4,63	1 215 266	2,26
UNIQA pojišťovna, a.s.	3 783 281	2,90	2 675 098	3,50	1 108 183	2,08
Komerční pojišťovna, a.s.	2 211 228	1,70	324 358	0,42	1 886 870	3,50
PRVNÍ AMERICKO-ČESKÁ POJIŠŤOVNA, a.s./AMCICO AIG Life	2 079 383	1,60	280 312	0,37	1 799 071	3,34
AXA životní pojišťovna, a.s.	1 896 992	1,30	51 964	0,07	1 845 028	3,05
Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. (EGAP)	1 381 043	1,06	1 381 043	1,81	x	
POJIŠŤOVNA CARDIF PRO VITA, a.s.	1 252 785	0,96	1 049 422	1,37	203 363	0,38
AIG EUROPE, S.A., pobočka pro Českou republiku	988 794	0,74	988 794	1,27	x	
Aviva životní pojišťovna, a.s.	788 492	0,61	x		788 492	1,46
Pojišťovna VZP, a.s.	344 714	0,26	344 714	0,45	x	
Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	335 407	0,26	327 098	0,43	8 309	0,02
VICTORIA VOLKSBANKEN pojišťovna, a.s.	294 993	0,23	77 315	0,10	217 678	0,40
Evropská Cestovní Pojišťovna, a.s.	253 058	0,19	253 058	0,33	x	
D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a.s.	243 572	0,19	243 572	0,32	x	
AEGON Pojišťovna, a.s.	233 246	0,18	x		233 246	0,43
Wüstenrot, životní pojišťovna, a.s.	229 707	0,18	x		229 707	0,43
Česká pojišťovna ZDRAVÍ a.s.	205 982	0,16	205 982	0,27	x	
GERLING-Konzern Všeobecná pojišťovací akciová společnost - organizační složka	192 267	0,15	192 267	0,25	x	
Wüstenrot pojišťovna, pobočka	135 158	0,10	132 266	0,17	2 892	0,01
Slavia pojišťovna a.s.	98 488	0,07	98 488	0,13	x	
Česká kancelář pojistitelů	544	0,00	544	0,00	x	
Celkem	130 269 221	100	76 404 485	100	53 864 736	100

Závěrečný pohled na vývoj předepsaného pojistného v letech 2002 – 2007:

6.2. Český trh v porovnání s Evropskou unií

VII. MODELOVÝ PŘÍKLAD

Ve své bakalářské práci bych se chtěl vyhnout mnohastránkovému popisování jednotlivých produktů pojištění u všech dostupných pojišťoven, proto jsem si vybral pouze produkty pojišťoven, které mají významné postavení na českém trhu.

<u>Česká pojišťovna</u>	
Kapitálové životní pojištění sazba 3S	
Základní údaje	
Poskytovatel	Česká pojišťovna
Garantovaná pojistná částka při běžném placeném pojistném 12 000 Kč ročně po dobu 30 let - žena 30 let věku	310 000 Kč
Garantovaná pojistná částka při běžném placeném pojistném 12 000 Kč ročně po dobu 30 let - muž 30 let věku	243 000 Kč
Možnost vinkulace pojistky	ano
Min. pojistná částka	30 000 Kč
Min. roční pojistné	1 471 Kč
Min. pojistná doba	10 let
Max. pojistná doba	25 let
Součásti pojistky	
Pojištění pro případ smrti	ano
Pojištění pro případ dožití	ano
Doplňkové rizikové životní pojištění	ne
Zproštění placení v případě plné invalidity	ano
Připojištění pro případ plné invalidity	ne
Připojištění pro případ civilizačních chorob	ne
Připojištění pro případ smrti úrazem	ano
Připojištění pro případ trvalých následků úrazu	ano
Připojištění denního odškodného v případě úrazu	ano
Připojištění denní dávky v případě pracovní neschopnosti	ano

Kooperativa - 20 SZ

Základní údaje

Poskytovatel	<u>Kooperativa pojišťovna</u>
Garantovaná pojistná částka při běžné placeném pojistném 12 000 Kč ročně po dobu 30 let - žena 30 let věku	383 926 Kč
Garantovaná pojistná částka při běžné placeném pojistném 12 000 Kč ročně po dobu 30 let - muž 30 let věku	358 330 Kč
Výše technické úrokové míry u jednorázové placeného pojistného (sjednaného ve 2005) s dobou trvání maximálně 8 let	n/a
Možnost vinkulace pojistky	ano
Min. pojistná částka	20 000 Kč
Min. roční pojistné	2 400 Kč
Trvání pojištění do věku	70 let
Min. pojistná doba	5 let
Max. pojistná doba	70 let

Součásti pojistky

Pojištění pro případ smrti	ano
Pojištění pro případ dožití	ano
Doplňkové rizikové životní pojištění	ne
Zproštění placení v případě plné invalidity	ano
Přípojištění pro případ plné invalidity	ne
Přípojištění pro případ civilizačních chorob	ne
Přípojištění pro případ smrti úrazem	ne
Přípojištění pro případ trvalých následků úrazu	ne
Přípojištění denního odškodného v případě úrazu	ne
Přípojištění denní dávky v případě pracovní neschopnosti	ne

Generali

Kapitálové životní pojištění pro případ smrti a dožití (ZV3)

Základní údaje

Poskytovatel	<u>Generali pojišťovna</u>
Garantovaná pojistná částka při běžné placeném pojistném 12 000 Kč ročně po dobu 30 let - žena 30 let věku	377 477 Kč
Garantovaná pojistná částka při běžné placeném pojistném 12 000 Kč ročně po dobu 30 let - muž 30 let věku	363 086 Kč
Výše technické úrokové míry u jednorázové placeného pojistného (sjednaného ve 2005) s dobou trvání maximálně 8 let	2.25 %
Možnost vinkulace pojistky	ano
Min. pojistná částka	50 000 Kč
Min. roční pojistné	není
Trvání pojištění do věku	75 let
Min. pojistná doba	3 roky
Max. pojistná doba	60 let

Součásti pojistky

Pojištění pro případ smrti	ano
Pojištění pro případ dožití	ano
Doplňkové rizikové životní pojištění	ne
Zproštění placení v případě plné invalidity	ne
Přípojištění pro případ plné invalidity	ne
Přípojištění pro případ civilizačních chorob	ne
Přípojištění pro případ smrti úrazem	ne
Přípojištění pro případ trvalých následků úrazu	ne
Přípojištění denního odškodného v případě úrazu	ne
Přípojištění denní dávky v případě pracovní neschopnosti	ne

ČPP KŽP s Filipem PLUS

Základní údaje

Poskytovatel	Česká podnikatelská pojišťovna
Garantovaná pojistná částka při běžné placeném pojistném 12 000 Kč ročně po dobu 30 let - žena 30 let věku	449 000 Kč
Garantovaná pojistná částka při běžné placeném pojistném 12 000 Kč ročně po dobu 30 let - muž 30 let věku	446 400 Kč
Výše technické úrokové míry u jednorázové placeného pojistného (sjednaného ve 2005) s dobou trvání maximálně 8 let	2,4%
Možnost vinkulace pojistky	ano
Min. pojistná částka	40 000 Kč
Min. roční pojistné	640 Kč
Trvání pojištění do věku	70 let
Min. pojistná doba	10 let
Max. pojistná doba	52 let

Součásti pojistky

Pojištění pro případ smrti	ano
Pojištění pro případ dožití	ano
Doplňkové rizikové životní pojištění	ne
Zproštění placení v případě plné invalidity	ne
Připojištění pro případ plné invalidity	ne
Připojištění pro případ civilizačních chorob	ne
Připojištění pro případ smrti úrazem	ne
Připojištění pro případ trvalých následků úrazu	ne
Připojištění denního odškodného v případě úrazu	ne
Připojištění denní dávky v případě pracovní neschopnosti	ne

AMCICO AIG Life Kapitálové životní pojištění

Základní údaje

Poskytovatel	AMCICO AIG Life
Garantovaná pojistná částka při běžné placeném pojistném 12 000 Kč ročně po dobu 30 let - žena 30 let věku	430 761 Kč
Garantovaná pojistná částka při běžné placeném pojistném 12 000 Kč ročně po dobu 30 let - muž 30 let věku	414 552 Kč
Výše technické úrokové míry u jednorázové placeného pojistného (sjednaného ve 2005) s dobou trvání maximálně 8 let	2,40 %
Možnost vinkulace pojistky	ano
Min. pojistná částka	120 000 Kč
Min. roční pojistné	4 500 Kč
Trvání pojištění do věku	75 let
Min. pojistná doba	10 let
Max. pojistná doba	50 let

Součásti pojistky

Pojištění pro případ smrti	ano
Pojištění pro případ dožití	ano
Doplňkové rizikové životní pojištění	ne
Zproštění placení v případě plné invalidity	ne
Připojištění pro případ plné invalidity	ne
Připojištění pro případ civilizačních chorob	ne
Připojištění pro případ smrti úrazem	ne
Připojištění pro případ trvalých následků úrazu	ne
Připojištění denního odškodného v případě úrazu	ne
Připojištění denní dávky v případě pracovní neschopnosti	ne

VIII. V Y H O D N O C E N Í K Ž P

Základní smysl kapitálového životního pojištění tedy je chránit blízké pojištěného pro případ předčasné smrti. Sjednání dobrého kapitálového životního pojištění by mělo být samozřejmé pro ty, na jejichž příjmu jsou závislí jiní. Mělo by být standardem pro každého reálně uvažujícího živitele rodiny. A to v případě, že nemá dostatečná zpeněžitelná aktiva k zajištění pravidelné renty. Argument, že na takové pojištění rodina nemá peníze, nelze akceptovat. I s „našponovaným“ rozpočtem je určitě možné si řadu požitků, ve výměně za kvalitní pojistku, odpustit. Roční pojistné pro pojistnou částku jeden milión Kč pro 30letého muže na dobu 20 let se většinou pohybuje mezi 4 000 Kč a 7 000 Kč ročně, tedy pár stovkami měsíčně. Krytí stejně staré ženy je zhruba o polovinu levnější.

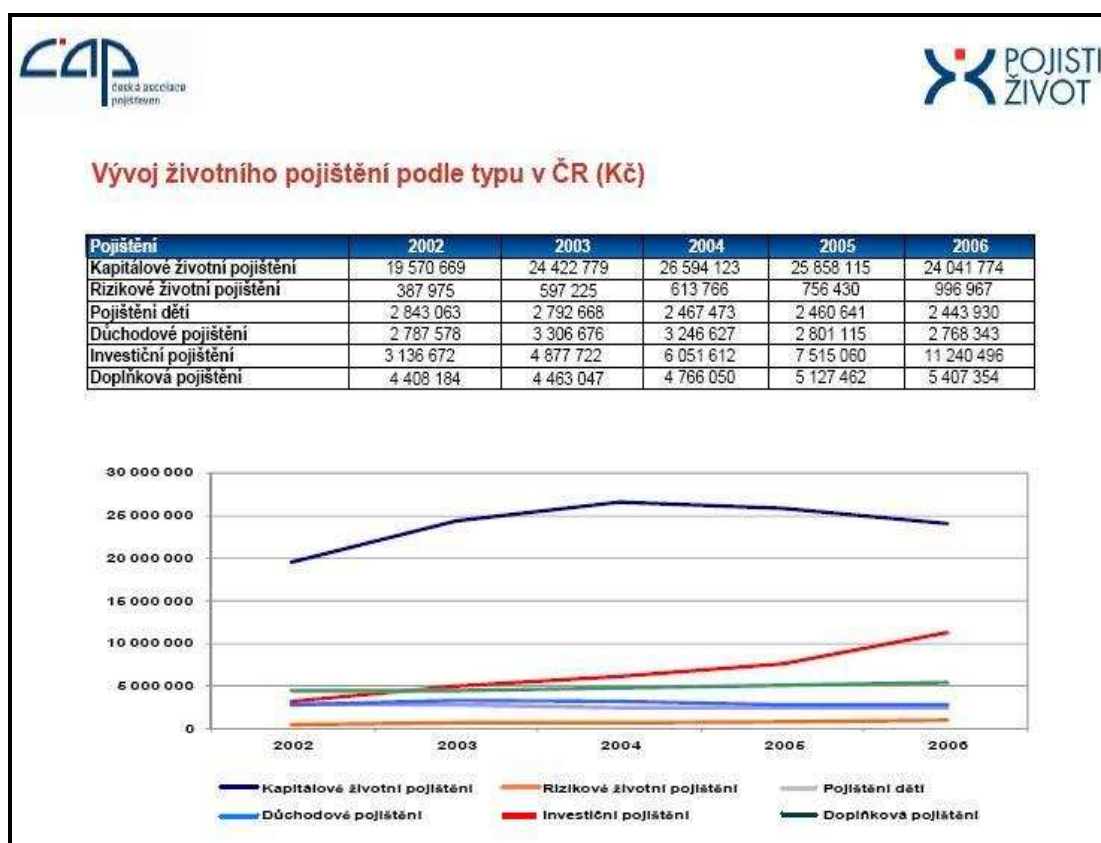
Pokud jste ale svobodní a bez závazků a v nejbližší době rodinu neplánujete, tak životního pojištění pro případ smrti není produkt pro vás.

Na produkty životního pojištění nás prodejci pojištění a pojišťovny lákají nejvíce, nabízejí nám tzv. výhodné spoření s daňovým odpisem. Nakolik je ale životní pojištění i výhodným spořením záleží na umění prodejců pojištění čarovat s čísly. Proto je jistě výhodnější peníze zhodnotit třeba v otevřených podílových fondech, pokud myslíte spíše na spoření než na zajištění vašich blízkých. Navíc zhodnocení kapitálových rezerv podléhá, narozdíl od výnosu otevřených podílových fondů, odložené 15% dani. V neposlední řadě pak pojišťovna zatěžuje pojistné poměrně vysokými poplatky.

Všeobecně se již KŽP v dnešní době téměř neuzavírá a místo toho občané volí investiční životní pojištění (dále jen IŽP), u kterého si lze libovolně zvolit rozložení investic do jednotlivých fondů (podle rizika, výnosu, časového horizontu investice) a kde výnos 2,4 % je také snáze dosažitelný. Investování v IŽP si klient kdykoliv může nastavit stejným stylem, jakým by bylo vedeno KŽP. V investičním životním pojištění totiž klient sám určuje jak, kolik a kam bude investovat, tudíž může rozložit investice stejným způsobem, jak by byly rozloženy, kdyby měl uzavřené KŽP. U IŽP lze měnit i

pojistnou částku, výši pojistného, dále umožňuje mimořádné vklady a odkupy (výběry) a vztahují se na něj i daňové výhody. Dalším významným plusem je, že v průběhu můžete měnit, uzavírat či rušit riziková připojištění bez dotčení hlavní spořicí složky či ohrožení daňových odpočtů! Jako nevýhoda se může řadě lidí jevit fakt, že zde není garantovaný výnos, což je dáno strategií investování, kterou si volí sám klient podle svého uvážení.

Následující graf představuje pokles KŽP a prudký nárůst IŽP:

8.1. Proč je KŽP tolik výhodné pro pojišťovny?

Obchodní síť pojišťoven se snaží prodávat kapitálová životní pojištění z toho důvodu, že je pro pojišťovnu dlouhodobou zárukou zisku (adekvátně tomu jsou vysoké také provize obchodníku z tohoto produktu).

8.2. Nejčastější mýlky o KŽP

1. **Kapitálové životní pojištění není spoření**

Největší omyl vzniká **zaměňováním** kapitálového životního pojištění **za spoření**. Tento omyl je bohužel podporován reklamou. Klient požaduje po pojišťovně službu – vyplatit jím určeným osobám určitou částku při určité události. Za tuto službu pojišťovna požaduje úplatu – tzv. pojistné, které musí klient platit ve sjednané výši a frekvenci. Pojišťovna samozřejmě s pojistným hospodaří tak, aby měla v každém okamžiku peníze na pokrytí vyplácených pojistných událostí a úhradu svých nákladů. Z tohoto důvodu si pojišťovna interně tvoří tzv. rezervu. Rezerva je však majetkem pojišťovny. Nejedná se o peníze, které patří klientovi. Životní pojištění (obecně) se většinou uzavírá na dobu 15-35 let (nejčastěji do 60-ti let věku). To je doba, za kterou klient zcela logicky nějaké zhodnocení očekává. Teď si představte to nemilé překvapení, když po tolika letech zjistíte, že jste nevydělali prakticky nic. Proto si KŽP nepleťte se spořením.

2. **Garance**

Druhý častý omyl spočívá v garantovaném zhodnocení. Pojišťovna při své kalkulaci pojistného počítá s tím, že bude schopna v době trvání pojištění zhodnotit své finanční prostředky (tj. rezervu). Toto zhodnocení se nazývá **technická úroková míra** (TÚM) a název přesně odpovídá jejímu použití (při pojistně-technických výpočtech pojišťovny). Pro klienta nemá žádný přímý vztah k pojistnému nebo pojistné částce. Nenazývá se "garantované

zhodnocení", protože **není garantovaným zhodnocením** pro klienta, ačkoliv je tímto způsobem některými agenty prezentována. Kapitálové životní pojištění ale nabízí klientovi garanci ve formě **pojistné částky** uvedené ve smlouvě.

Pojišťovna se zavázala vyplatit tuto částku bez ohledu na to, k jakým změnám dojde během trvání pojištění. Pokud by klient chtěl posoudit kapitálové pojištění pouze z hlediska „spoření“, je možné vypočítat efektivní úrok (přesněji vnitřní míru výnosnosti, IRR) pomocí základních vzorců pojistné matematiky a dvou vstupních parametrů – pojistného a garantované pojistné částky pro případ dožití. Tato IRR je vzhledem k nákladům a rizikovému pojistnému ve většině případů **nižší než technická úroková míra**.

3. **Odbyté (odkupné)**

Pojistník se zavázal platit pojistné. Pokud svůj závazek přestane platit, nemá ani pojišťovna povinnost dostát svým závazkům a smlouva tak po dané lhůtě (např. 6 měsíců) zaniká. Pojišťovna má vytvořenu rezervu na pojistné plnění, protože však smlouva zanikla, nemůže dojít k pojistné události a rezerva může být zrušena (odborně rozpuštěna). Část této rezervy vyplatí pojištěnci. Způsob určení **odkupného** musí být klientovi sdělen ještě před uzavřením smlouvy.

4. **Podíl na zisku**

Kromě garantované pojistné částky je ve většině pojistných smluv zaručeno právo pojistníka na podíl na zisku. Pokud pojišťovna hospodaří lépe než očekávala při počátečním výpočtu pojistného, o část svého zisku se podělí s klienty. Způsob výpočtu podílu na zisku je další z informací povinně dostupné klientovi před uzavřením smlouvy. Problém však tkví v tom, že pojišťovna není motivována k maximalizaci zisku. Obvykle se snaží vykázaný zisk daňově optimalizovat, tj. v maximální míře snižovat.

5. **(Ne)průhlednost**

KŽP je někdy označováno za tzv. černou skříňku. Klient není informován, kolik z pojistného jde na spoření, kolik na riziko a jakou část tvoří náklady.

IX. Z Á V Ě R

Orientovat se v pojištění obecně je pro laika velmi složité. V současné době je v České republice zhruba 40 pojišťoven a každá má odlišný produkt. Životní pojištění je běh na dlouhou trať. Před jeho uzavřením by měl klient velmi vybírat, jaké pojištění uzavře. Jak bylo napsáno výše, není v silách laika se v různých nabídkách orientovat. K tomu mu má pomoci odborník.

Tak jako máme svého praktického lékaře, svého zubaře, pro právní rady chodíme k právníkovi, tak bychom měli hledat pomoc v oblasti pojištění u „svého“ finančního poradce. Dobrý poradce nezprostředkovává jen pojištění, ale má ve svém portfoliu i další návazné produkty, tak aby byl schopen uspokojit co nejlépe finanční potřeby klienta. Finanční poradce především **nepracuje pouze pro jednu pojišťovnu**. Protože každý takový zprostředkovatel pak vychvaluje právě svoji pojišťovnu a jím prodávané pojištění jako nejlepší. Při tvorbě mé bakalářské práce jsem zjistil, že tito zprostředkovatelé ve většině případů vůbec nemají ponětí o konkurenčních produktech a chybí jim přehled.

Před začátkem zpracování mé bakalářské práce jsem se nejdříve informoval u mých známých (neprofesionálů v oblasti pojišťovnictví), jaký je jejich názor na životní kapitálové pojištění a zda s ním mají nějaké zkušenosti. Převážně jsem se doslechl názory, že KŽP je produkt vhodný pro několik málo procent lidí, pro které může být přínosem, ale pro většinu obyvatel to tak výhodný produkt není - nabízí se totiž vhodnější alternativy (stavební spoření, penzijní připojištění, termínované vklady, akcie, fondy) plus jejich kombinace.

Poté jsem se začal o KŽP informovat od povolaných lidí a mých známých (profesionálů) pracujících v oboru pojišťovnictví a finančních poradců. Po detailním seznámením s tímto produktem jsem došel k závěru, že nesouhlasím s tím, že životní pojištění je vhodné pouze pro několik málo lidí. Vždyť přece jde o finanční zajištění do budoucna s pojištěním, pro případ tragické události. Proto tvrzení, že životní pojištění je určeno jenom pro úzký okruh lidí, je diskutabilní.

Musím ale uznat, že KŽP má bohužel i pár vad. Životní pojištění (jedno které) například neřeší tzv. "zmizení", kdy může být třeba téměř jisté, že klient je mrtvý, ale pojišťovna nic nevyplatí (a rodina je povinná dál platit pojistné) dokud pojištěnec není úředně prohlášen za mrtvého.

Pro určitou skupinu klientů (dle jejich daných potřeb) je však tento produkt nevhodný a zastaralý. Nenabízí žádnou flexibilitu, kterou od „celoživotního“ pojištění očekávají. Přináší pro ně velmi nízké zhodnocení, velmi malou likviditu a pojistná ochrana je rovněž minimální.

Dále z mé práce vyplývá, že spořit se životním pojištěním třeba na nový byt, nemá žádný význam. Pokud ale hledáte produkt, se kterým byste si chtěli našetřit peníze na důchod (penzijní připojištění už máte), životní pojištění pro vás jedno kouzlo má. Chcete-li totiž využít daňových výhod, musíte s výběrem peněz (vyplacením pojistného pro případ dožití) počkat až do překročení vašich 60. narozenin. Nestane se tak, že si peníze vyberete, když vám bude 50, protože jste se třeba rozhodli koupit nové auto nebo se Vám vdává dcera.

Seznam použitých zdrojů

- Cipra, T. (2005): Praktický průvodce finanční a pojistnou matematikou. Praha, Ekopress.
- Revenda, Z. (2000): Peněžní ekonomie a bankovníctví. Praha, Management Press.
- rozhovor s finančním poradcem z finanční skupiny OVB Allfinanz, a.s.
- prospekty z navštívených pojišťoven
- časopis FP-finanční poradce (2007), č. 6-7, vydavatelství Economia.
- <http://www.financninoviny.cz>
- <http://www.allianz-pojisteni.cz>
- <http://www.ceskapojistovna.cz>
- <http://www.komercpoj.cz>
- <http://www.penize.cz>
- <http://www.simecek.cz>
- <http://www.optimalfinance.cz>
- <http://www.pojistizivot.cz>
- <http://www.finmag.cz>